

Zagreb, 4. ožujka 2020.

Premijer Andrej Plenković
Vlada Republike Hrvatske
Trg svetog Marka 2
10 000 Zagreb
predsjednik@vlada.hr

Predmet: Otvoreno pismo Centra za mirovne studije i Are you Syrious u ime Foruma 2020¹

Poštovani g. Plenkoviću,

dok se u Zagrebu održava međuparlamentarna konferencija o Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici te Zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici EU, na vanjskim granicama Europske unije izbjeglice gube živote, a ljudska prava sutavno se krše.

Nakon odluke Republike Turske da "otvori" svoju stranu granice, mediji prenose kako su stotine izbjeglica i migranata viđene na sjeverozapadu te zemlje, na putu prema sigurnosti Europske Unije Grčka je na to odgovorila suspenzijom temeljnog ljudskog prava na traženje azila za novopridošle osobe koje su u zemlju ušle iregularnim putem, za sad na mjesec dana.

Ističemo kako su nestabilnosti i nesigurnosti kojima trenutno svjedočimo na vanjskoj granici EU izravna posljedica neadekvatnih politika EU, prvenstveno štetnih ugovora sa zemljama poput Turske i Libije, koje krše ljudska prava te svoju poziciju grade ucjenama, narušavajući pritom temeljne vrijednosti poput poštovanja ljudskog dostojanstva i vladavine prava koje je EU, još uvijek, dužna štiti.

Vaša najava kako će Hrvatska svim mogućim raspoloživim sredstvima pomagati u tome da se zaštite vanjske granice EU, što su u konkretnom slučaju grčka i bugarska granica, te inzistiranje na izvanrednosti situacije koja može dovesti do slanja vojske na granice, nije u skladu s ulogom koju imate kao predsjednik Vlade zemlje koja trenutno predsjeda Vijećem Europske unije. S obzirom na to da ste i sami u svojim najavama vezanima za Predsjedanje naveli kako će se Vlada zalagati za "reformu zajedničkog europskog sustava azila te bolju suradnju s trećim zemljama, što uključuje i područje jugoistoka Europe, područje koje nazivamo istočno-mediteranskom ili zapadno balkanskom rutom", [Forum 2020](#) smatra kako bi Vaš prvi korak u kontekstu novonastale situacije trebao ići upravo u tom smjeru.

Još ste 2016. godine ispravno ustvrdili da je "reforma zajedničkog europskog sustava azila važan korak prema pravičnijem rješenju izbjegličke krize kroz podjelu odgovornosti i solidarnost svih država članica u prihvatu migranata". Međutim, u protekle četiri godine nismo vidjeli da ste se za takvu politiku aktivno i suvereno

¹ Članice Foruma 2020 su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; B.a.B.e - Budi aktivna. Budi emancipiran.; Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; Forum za slobodu odgoja; Gong; IPE – Institut za političku ekologiju; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Terra Hub; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; VUK - Udruga mladih Varaždinski underground klub; Udruga za samozastupanje; Zelena akcija; Ženska soba - Centar za seksualna prava, CROSOL - Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske

zalagali. Upravno suprotno - dopustili ste da Hrvatska na sebe od EU preuzme težak teret - teret nehumanog postupanja i kršenja ljudskih prava izbjeglica i migranata.

Trećina Predsjedanja je iza nas, a Vaša je odgovornost da u ovoj situaciji održite svoju riječ i na dnevni red postavite pitanje reforme Zajedničkog europskog sustava azila. Zajednički europski sustav azila (CEAS) mora se temeljiti na ljudskim pravima, imati jasne ciljeve i ukloniti disfunkcionalnosti postojećeg sustava, a svaka njegova reforma mora štiti i osnaživati, a ne smanjivati prava tražitelja azila i izbjeglica.

Takva reforma mora omogućiti:

- pružanje odgovarajućeg statusa državljanima trećih zemalja koji traže međunarodnu zaštitu i osiguranje potpunog poštivanja načela zabrane vraćanja,
- duboko preispitivanje Dublinskog sustava s trajnom podjelom odgovornosti i proceduralnim jamstvima za zaštitu tražitelja azila od kršenja temeljnih prava,
- uspostavu procedura kojima bi se osiguralo pravodobno iskrcavanje spašenih osoba s brodova te raspodjelu odgovornosti za njihov prihvata među državama članicama EU-a, a koje bi trebala omogućiti Europska komisija,
- korištenje mjera za sankcioniranje onih država članica koje krše ljudska prava i ne žele sudjelovati u raspodjeli odgovornosti i
- osiguranje sredstava za integraciju i mjere za uključivanje te osiguravanje jednakih šansi, a smanjiti ulaganja u militarizaciju granica i deportacije ljudi.

Ne smijemo zaboraviti da je EU prvenstveno mirovni projekt te se treba istaknuti kao novi globalni akter mira i stabilnosti. To znači da EU mora ojačati svoje diplomatske aktivnosti, politike međunarodne razvojne suradnje usmjeriti ne dominantno prema "demokratski" izabranim diktatorima - već prema onim segmentima društva koje čuvaju vrijednosti demokracije i ljudskih prava.

Umjesto suspenzije temeljnih ljudskih prava, EU mora djelovati odgovorno i solidarno u pružanju zakonom zajamčene zaštite ljudima u potrebi.

EU mora uspostaviti adekvatne politike i prakse, kako ne bismo svjedočili nepostojanju pristupa azilu, trajnoj nesigurnosti osoba u pokretu zbog posljedica štetnih ugovora EU kojima se migracije eksternaliziraju te nejednakim uvjetima prihvata i integracije u zemljama Europske unije. Hrvatska ima priliku i odgovornost postaviti se kao nositelj promjena koje vode prema održivoj budućnosti u skladu s temeljnim vrijednostima EU, a na Vama je da tu priliku ne propustite.

U ime Foruma 2020,

Are you Syrious?

Brune Bušića 42
10 000 Zagreb
areyousirious@gmail.com

Centar za mirovne studije

Selska cesta 112a
10 000 Zagreb
cms@cms.hr